

Våld mot kvinnor

**Socialtjänstens insatser för våldsutsatta kvinnor
i Västmanlands län**

LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län
Samhällsbyggnadsenheten
2003 Nr 1

Sammanfattning

Regeringen har 1997 beslutat om myndighetsgemensamma uppdrag för åtgärder med syfte att bekämpa våld mot kvinnor.

För Länsstyrelsens sociala funktion innebär uppdraget att inom ramen för sitt tillsynsansvar över socialtjänstens arbete följa och uppmärksamma frågor som rör våld mot kvinnor samt verka för regional samverkan i dessa frågor.

För att granska socialtjänstens åtgärder för att bekämpa våld mot kvinnor har en enkät skickats ut under november 2002 till länets samtliga individ- och familjeomsorgschefer. Enkäten har besvarats av 9 kommuner och en kommunedel.

Resultatet av Länsstyrelsens granskning visar att:

- I tre kommuner saknas utarbetade målsättningar för arbetet med kvinnor som utsatts för våld.
- De flesta kommunerna har tagit fram informationsmaterial angående stöd till kvinnor som utsatts för våld.
- Flertalet kommuner har utarbetat rutiner för handläggning när kvinnor utsätts för våld.
- Sju kommuner har uppgett att de inte har någon statistik över hur många kvinnor som utsatts för våld av dem som var i kontakt med socialtjänsten under 2001.
- Det finns en handlingsberedskap från socialtjänsten både vad gäller att ge akut skydd och stöd till kvinnor som utsätts för våld och vad gäller att erhålla mer långsiktiga insatser efter det akuta skedet.
- Det finns en handlingsberedskap från socialtjänsten vad gäller att ge skydd och stöd till barn som drabbas av familjevåld.
- Män som använder våld mot kvinnor kan erbjudas visst stöd från socialtjänsten men ingen kommun arbetar specifikt med männen.
- Tre kommuner uppger att det inte finns tillräcklig kunskap inom socialtjänsten för att de ska kunna stödja utsatta kvinnor.
- Flera av kommunerna ordnar utbildningar i frågor som rör våld mot kvinnor. Utbildningarna ser olika ut och ges både inom socialtjänsten och till samverkande myndigheter.
- Det finns en etablerad samverkan med andra myndigheter i arbetet med kvinnor som utsatts för våld i de flesta kommuner.

Katarina Pihl
Socialkonsulent

1	<i>Bakgrund</i> _____	3
2	<i>Syfte</i> _____	3
3	<i>Metod och urval</i> _____	3
4	<i>Genomförande</i> _____	3
5	<i>Resultat</i> _____	4
5.1	<i>Mål</i> _____	4
5.2	<i>Information</i> _____	4
5.3	<i>Rutiner</i> _____	5
5.4	<i>Statistik</i> _____	5
5.5	<i>Insatser</i> _____	6
5.6	<i>Utbildning - kompetensutveckling</i> _____	10
5.7	<i>Samverkan</i> _____	12
5.8	<i>Övriga kommentarer</i> _____	13
6	<i>Länsstyrelsens kommentarer</i> _____	14

1 Bakgrund

Mot bakgrund av det ökande våldet mot kvinnor tillsatte regeringen 1993 en kommission för att göra en översyn av frågor som rör våld mot kvinnor och föreslå åtgärder för att motverka detta våld. En av kommissionens uppgifter var att studera de sociala myndigheternas erfarenheter och handläggning av frågor som rör våld mot kvinnor. Kvinnovåldskommisionens slutbetänkande *Kvinnofrid* (SOU 1995:60) innehöll flera förslag till förbättringar av stödet till kvinnor som utsatts för våld samt åtgärder för att förebygga detta våld. Regeringens proposition *Kvinnofrid* (1997/98:55) antogs av riksdagen 29 maj 1998.

Som ett led i detta arbete gav regeringen 1997 ett gemensamt uppdrag till polis, åklagare, brottsoffermyndighet, kriminalvården, socialtjänsten, sjukvården samt länsstyrelsen att intensifiera och öka sina ansträngningar för att bekämpa mäns våld mot kvinnor under åren 1998 – 2002. För att förankra och samordna gemensamma frågor i länet bildades 1999 en regional samverkansgrupp bestående av representanter från Länsstyrelsen, Polismyndigheten, Landstinget, Västmanlands kommunförbund och Västerås stad. Denna samverkansgrupp har för att synliggöra mäns våld mot kvinnor och för att fördjupa samverkan utarbetat en länsstrategi, mål och aktiviteter för perioden 2000 – 2002.

Utöver den regionala samverkansgruppen finns det fyra lokala samverkansgrupper uppdelade utifrån de olika länsdelarna.

För Länsstyrelsens sociala funktion innebär regeringsuppdraget att inom ramen för sitt tillsynsansvar över socialtjänstens arbete följa och uppmärksamma frågor som rör våld mot kvinnor samt verka för regional samverkan i dessa frågor.

Socialtjänstens ansvar för kvinnor som utsätts för våld finns reglerat i Socialtjänstlagen (SoL). "Socialnämnden bör verka för att den som utsatts för brott och dennes anhöriga får stöd och hjälp. Socialnämnden bör härvid särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp i hemmet kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation." (5 kap 11 §)

2 Syfte

Att ta reda på hur socialtjänsten i länet arbetar med att bekämpa våld mot kvinnor.

3 Metod och urval

För att kartlägga socialtjänstens åtgärder för att bekämpa våld mot kvinnor har en enkät skickats ut till länets samtliga individ- och familjeomsorgschefer. I enkäten ombads kommunerna att bifoga rutiner och informationsmaterial om sådant hade framtagits. I rapporten redovisas resultatet av denna enkät.

4 Genomförande

I mitten av november 2002 skickade Länsstyrelsens sociala funktion ut enkäten till länets samtliga kommuner. Av länets 11 kommuner och en kommundel har två kommuner valt att inte svara på enkäten. Rapporten och enkätundersökningen har i huvudsak genomförts av socialkonsulent Katarina Pihl.

5 Resultat

5.1 Mål

Finns utarbetade målsättningar för arbetet med kvinnor som utsatts för våld?

Kommun	Ja	Nej
Arboga		X
Fagersta	X	
Hallstahammar		X
Heby		X
Kungsör	X	
Köping	---	---
Norberg	X	
Sala	X	
Skinnskatteberg	---	---
Skultuna	X	
Surahammar	X	
Västerås	X	

5.2 Information

Har kommunen tagit fram något informationsmaterial angående stöd till kvinnor som utsatts för våld?

Kommun	Ja	Nej
Arboga	X	
Fagersta	X	
Hallstahammar		X
Heby		X
Kungsör	X	
Köping	---	---
Norberg	X	
Sala	X	
Skinnskatteberg	---	---
Skultuna	X	
Surahammar		X
Västerås	X	

5.3 Rutiner

Finns utarbetade rutiner för handläggning när kvinnor utsätts för våld?

Kommun	Ja	Nej
Arboga		X
Fagersta	X	
Hallstahammar	X	
Heby	X	
Kungsör	X	
Köping	---	---
Norberg	X	
Sala	X	
Skinnskatteberg	---	---
Skultuna	X	
Surahammar	X	
Västerås	X	

5.4 Statistik

Finns statistik över hur många våldsutsatta kvinnor som var i kontakt med socialtjänsten under år 2001?

Kommun	Ja	Nej
Arboga		X
Fagersta		X
Hallstahammar		X
Heby		X
Kungsör		X
Köping	---	---
Norberg	X	
Sala		X
Skinnskatteberg	---	---
Skultuna	X	
Surahammar	X	
Västerås		X

Har antalet våldsutsatta kvinnor som vänder sig till socialtjänsten förändrats under föregående år?

Kommun	Ökat	Oförändrat	Minskat
Arboga		X	
Fagersta		X	
Hallstahammar		X	
Heby		X	
Kungsör		X	
Köping	---	---	---
Norberg	X		
Sala	X		
Skinnskatteberg	---	---	---
Skultuna		X	
Surahammar		X	
Västerås	X		

5.5 Insatser

Vilken handlingsberedskap finns för att akut ge skydd och stöd till kvinnor som utsätts för våld under kontorstid?

Kommun	Akut skydd under kontorstid
Arboga	Tas emot akut av "jourhavande" socialsekreterare
Fagersta	Kvinnojouren, stödsamtal, familjehem, jourlägenhet. Vi är stöd vid anmälan, vuxenpsykiatri, polis, läkare, rättegång. Handlingsplan utvärderas kontinuerligt. Familjerådgivningen.
Hallstahammar	Ordnas av socialsekreterare.
Heby	En handläggare har beredskap med spec.kompetens att samtala och hänvisa alt. stödja till ex. viss kvinnojour, rikskv.cent., flytta m.m.
Kungsör	Socialsekreterare finns som stöd för kvinnan. Hon/han har möjlighet att hjälpa henne t. ex. till kvinnojouren Duvan i Arboga.
Köping	---
Norberg	Se handlingsprogram. Lägga undan andra arb.uppg. för att prioritera misshandlad kvinna. Jourlight saknas.
Sala	Socialsekreterarna tar alltid emot "akuta ärenden". Kontakt tas som regel med kvinnojouren.
Skinnskatteberg	---
Skultuna	Socialsekreterare finns på plats och har att göra en bedömning av läget, om det är akut.
Surahammar	Socialsekreterare, kvinnojour, jourlägenhet.
Västerås	<u>Praktiska lösningar</u> : samarbete med <u>kvinnohuset</u> , <u>Freja kvinnoboende jourrum</u> , (Eken härbarge kvinno- jourrum), <u>jourlägenheter</u> som socialjouren har. <u>Stöd</u> finns på samtliga geografiska områden, 7 st. i Västerås, Skultuna kommun del samt Sysselsättning o försörjning. Stöd och hjälp från soc.sekr.

Vilken handlingsberedskap finns för att akut ge skydd och stöd till kvinnor som utsätts för våld under icke kontorstid?

Kommun	Akut skydd under icke kontorstid
Arboga	Ingen beredskap. Polisen får kontakta socialtjänsten enligt telefonlista som finns hos dem.
Fagersta	Kvinnojouren, jourlägenhet, polis, psykakuten Västerås, akutmott. på Bergslagssjukhuset, familjehem etc.
Hallstahammar	Finns ingen jourverksamhet. Vid akuta händelser kontaktas SN:s ordf. som vid behov försöker nå personal på socialbyrån.
Heby	Ingen.
Kungsör	Polisen har tfn.nummer till en beredskapstelefon som alltid är påslagen efter kontorstid.
Köping	---
Norberg	Telefonlista med hemtel.nr. till soc.sekr., avd.chef hos kvinnojour, polis, sjukhus.
Sala	Via polis el. soc.chef el. kvinnojouren.
Skinnskatteberg	---
Skultuna	Socialjour.
Surahammar	Områdeschef.
Västerås	Socialjouren.

Vilka möjligheter finns för kvinnor att erhålla mer långsiktiga insatser efter det akuta skedet?

Kommun	Långsiktiga insatser
Arboga	Beror på vilket behovet är – stödsamtal kan erbjudas samt hjälp till ny bostad i kommunen om så krävs.
Fagersta	Stödsamtal, familjerådgivning, stödkontakter. Vi är en resurs på flera olika sätt för kvinnorna. Vi har möjlighet att vara ett stöd för dem jämte andra myndigheter och sjukhus.
Hallstahammar	Beror på vilken typ av insats kvinnan vill ha. Vad gäller hjälp till skyddat boende och stöd finns goda möjligheter. Finns inte kommunala resurser har vi hittills alltid köpt tjänsten.
Heby	Genom samtal med familjebehandlare, få stöd, synliggöra problematik, motivationsarbete.
Kungsör	Kvinnan har möjligheter att få mer långsiktiga insatser, efter hennes behov.
Köping	---
Norberg	Stödsamtal hos soc. eller kvinnojour.
Sala	Tät kontakt med soc.sekreterare.
Skinnskatteberg	---
Skultuna	Kvinnor med barn ges möjligheter till långsiktiga insatser, i första hand.
Surahammar	Råd och stödsamtal, myndighetssamverkan, placering kvinnojour.
Västerås	Kvinnan får socialt stöd utifrån hennes behov från socialsekreterarna. Vi samarbetar aktivt med kvinnohuset i Västerås. Tillsammans med kvinnohuset söker vi möjliga lösningar, t.ex. kvinnohusboende i annan kommun.

Vilken handlingsberedskap finns för att ge skydd och stöd till barn som drabbas av familjevåld under kontorstid?

Kommun	Skydd och stöd till barn under kontorstid
Arboga	Hanteras av "jourhavande" socialsekreterare.
Fagersta	Stödsamtal, Barnpsyk Kommer att titta över verksamheter liknande "Trappan" i Uppsala. Familjehem/Jourhem. Familjerådgivning. Ungdomsmottagning. Familjeläkare.
Hallstahammar	Se tidigare svar.
Heby	Jourhem, nätverk i övrigt. Handläggning som vid övergrepp. Mor/barn-placering.
Kungsör	Socialsekreterare har möjlighet att ge akut stöd och även mer långsiktig stöd.
Köping	---
Norberg	Se tidigare fråga.
Sala	Placering på kvinnojouren i landet som har nattpersonal eller vår egen kvinnojour.
Skinnskatteberg	---
Skultuna	Socialsekreterare finns på plats och har att göra en bedömning av läget, om det är akut.
Surahammar	Socialsekreterare.
Västerås	Jourfamiljehem, två institutioner i Västerås som tar emot ensamma barn och mor-barnplaceringar. Familjecenter finns i samtliga bostadsområden i Västerås. Socialsekreterare i varje område.

Vilken handlingsberedskap finns för att ge skydd och stöd till barn som drabbas av familjevåld under icke kontorstid?

Kommun	Skydd och stöd till barn under icke kontorstid
Arboga	Polisen kontaktas enl. telefonlista.
Fagersta	Kvinnojouren/Akut barnpsyk i Västerås.
Hallstahammar	Se tidigare svar.
Heby	Polisen kontaktar avdelningschef, SN:s ordförande alt. soc.chef. Angående handläggning se svar på föregående fråga.
Kungsör	Beredskapen är alltid påslagen efter kontorstid. Polisen kan då nå personal från socialtjänsten som kan hjälpa till i det akuta skedet.
Köping	---
Norberg	Se tidigare fråga. Jurlägenhet saknas. Kan ordnas genom hotellrum eller dyl.
Sala	Kontakt med polis, soc.chef eller kvinnojouren.
Skinnskatteberg	---
Skultuna	Socialjour.
Surahammar	Områdeschef.
Västerås	Socialjouren. Boende, se svar föregående fråga.

Finns någon kvinnojour i kommunen?

Kommun	Svar	Om ja, finns ett etablerat samarbete med kvinnojouren?
Arboga	Ja	Nej.
Fagersta	Ja	Vi har en mycket bra kontakt med kvinnojouren. De kan få kontakt med oss när behov uppstår. De har tillgång till våran jourlägenhet och våra bilar.
Hallstahammar	Nej	
Heby	Ja	Träffar, telefonkontakter.
Kungsör	Nej	Vi har etablerat kontakt med kvinnojouren Duvan i Arboga.
Köping	---	
Norberg	Ja	Personkännedom, träffas i lokala samverkansgruppen, informatör i SN.
Sala	Ja	Ja.
Skinnskatteberg	---	
Skultuna	Ja	Nej
Surahammar	Nej	
Västerås	Ja	Vi samarbetar på strukturell och individuell nivå. Se tidigare frågor.

Vilka insatser erbjuder socialtjänsten män som använder våld mot kvinnor?

Kommun	Insatser för män
Arboga	Samtalskontakt om så önskas (Råd och stöd).
Fagersta	I dagsläget ingenting. Om vi skulle få kontakt med en man som vill ha hjälp så hänvisar vi till Mansjouren i Gävle. Vi kan remittera till familjerådgivning som vi har i Norberg, samtal på vuxenpsykiatri i Fagersta, samtal på Individ- och familjeomsorgen. Tyvärr ta dessa män knappt kontakt med oss.
Hallstahammar	Har inte varit någon som ansökt om insatser. Vi har ej heller arbetat aktivt uppsökande. Vid behov skulle tjänsten sannolikt köpas.
Heby	Samtal med fam.behandl. Parsamtal utifrån barnens situation.
Kungsör	Vi kan erbjuda mannen stödsamtal, i första hand.
Köping	---
Norberg	Vuxenpsyk.
Sala	Inget spec.
Skinnskatteberg	---
Skultuna	Råd och stöd av socialsekreterare. Förmedla kontakt med andra verksamheter.
Surahammar	Samtal.
Västerås	Socialtjänsten saknar strukturell verksamhet för denna målgrupp. Finns en kunskapsbrist att möta denna målgrupp, vi hänvisar bl. a. till fam.rådgivning och ungdomsmottagning.

Finns någon mansjour i kommunen?

Kommun	Ja	Nej
Arboga		X
Fagersta		X
Hallstahammar		X
Heby		X
Kungsör		X
Köping	---	---
Norberg		X
Sala		X
Skinnskatteberg	---	---
Skultuna		X
Surahammar		X
Västerås		X

5.6 Utbildning - kompetensutveckling

Finns tillräcklig kunskap för att socialtjänsten ska kunna stödja utsatta kvinnor?

Kommun	Ja	Nej
Arboga	X	
Fagersta	X	
Hallstahammar	X	
Heby	X	
Kungsör		X
Köping	---	---
Norberg	ej svar	ej svar
Sala	X	
Skinnskatteberg	---	---
Skultuna	X	
Surahammar		X
Västerås	X	

Ordnar socialtjänsten utbildningar i frågor som rör våld mot kvinnor?

Kommun	Ja	Nej	Vilka grupper?
Arboga		X	
Fagersta	X		Bergslagssjukhuset, Landstinget, Kyrkan, BVC, MVC, Skolorna, Polisen, Folkhälsoenheten, Familjeläkarna, IFO, Politiker i SN, Vuxenpsykiatri.
Hallstahammar		X	Inte utöver de utbildningar som lokala samverkansgruppen (länsprojektet) stått för.
Heby	X		Önskvärt mer utbildning IFO-personal.
Kungsör	X	X	Alla inom socialtjänsten har fått viss utbildning i samband med projektet Kvinnofrid. Dock får de inte regelbunden utbildning i frågorna. Vi har socialstyrelsens utbildningsmaterial för socialtjänstens personal, "Våldsutsatta kvinnor".
Köping	---	---	
Norberg	X		Vårdgrannar, såsom landsting, polis, Sv.kyrkan, ungdomsmottagning, fritidsgård, familjerådgivning.
Sala	X		Socialsekreterarna samt repr. i kvinnovåldgruppen.
Skinnskatteberg	---	---	
Skultuna	På gång	X	Skola, vårdcentral, äldreomsorg, m. fl.
Surahammar	X		För socialsekreterare, biståndshandläggare.
Västerås	X		Under 2002 har ambassadörer utbildats under fyra dagar. Ambassadörerna skall sedan förmedla kunskap till andra i sitt område. Ambassadörerna finns både på de gemensamma områdena och de geografiska. Ambassadörerna är socialsekreterare på socialbyråer i Västerås.

5.7 Samverkan

Förekommer någon etablerad samverkan med andra myndigheter i arbetet med kvinnor som utsatts för våld?

Kommun	Ja	Nej	Om ja, 1. med vilka myndigheter och frivilligorganisationer har samverkan etablerats? 2. vad fungerar bra i samverkan? 3. vad fungerar mindre bra i samverkan?
Arboga		X	
Fagersta	X		1. Folkhälsoenheten, Bergslagssjukhuset, Ungdomsmottagningen, IFO, se föregående fråga. 2. Hur samverkansgruppen har lärt känna varandra och fått en personkänedom. 3. Samarbetet blir bättre och bättre. Ser i dagsläget inga direkta hinder.
Hallstahammar	X		1. Vid behov sker samverkan med t.ex kvinnojouren Västerås –eller andra-, polisen Hallstahr. Samarbetet är etablerat men inte på så sätt att regelbundna träffar sker just utifrån den här frågeställningen.
Heby	X		1. Polis, Kvinnojour, primärvård, bostadsföretag. 2. Finns förståelse från samarbetsparts sida inför problemet. Liten kommun = nära samarbete.
Kungsör	X		1. Samverkan Kvinnofrid, Kungsör, Arboga, Köping. Regelbundet träffas socialtjänst, psyk, kvinnojour, polis, brottsofferjour, kyrkan. 2. Bra att dryfta frågor för hur arbetet och bemötandet ska ske när det gäller våld mot kvinnor. 3. Av och till kommer få representanter. Gruppen är inte stabil.
Köping	---	---	
Norberg	X		1. Polis, Landstinget, dock ej BUP, familjeläkare, Svenska kyrkan, kvinnojouren, ungdomsmottagningen, familjerådgivningen. 2. Personkänedom, lätt att ta kontakt, rutiner jobbats upp. 3. Polis, familjeläkarna, BUP kommer sällan till träffarna.
Sala	X		1. Kvinnojouren, Brottsofferjouren, landstingets akut, kyrkan, vuxenpsyk, polisen, invandrarbyrån, fam.rådg. 2. Vi har skapat ett "lättillgängligt" nätverk genom Eugenia.
Skinnskatteberg	---	---	
Skultuna		X	
Surahammar	X		1. Samverkansgrupp Mäns våld mot kvinnor. 2. Skyndsamt handläggning och samarbete, rådgivning.
Västerås	X		1. Lokal samverkansgrupp finns, bl. a. med Landstinget, Polisen, Kvinnojouren, Länsstyrelsen, Frivården, Sv. kyrkan, advokat, åklagare, psykiatri, fam.läkarvård. 2. Vi har regelbundna träffar 2 ggr/termin. Nätverk bildas mellan deltagarna.

Finns behov av samverkan/ytterligare samverkan?

Kommun	Ja	Nej
Arboga	X	
Fagersta	X	
Hallstahammar		X
Heby	Ja, manscentrum	
Kungsör	X	
Köping	---	---
Norberg	X	
Sala	Ja, behövs all- tid.	
Skinnskatteberg	---	---
Skultuna		X
Surahammar		X
Västerås	X	

5.8 Övriga kommentarer

Kommun	Kommentar
Arboga	På grund av den besvärliga personalsituation socialtjänsten i Arboga haft under det senaste året, har arbetet mot kvinnovåld inte kunnat prioriteras i önskvärd omfattning, då nu samtliga tjänster kommer att vara besatta fr.o.m. februari 2003 hoppas jag att detta skall bli bättre.
Fagersta	Christina Persson är kontaktperson för Fagersta och har tillsammans med Norberg och Skinnskatteberg jobbat fram en mycket bra samverkansgrupp. Olika myndigheter där folkhälsoenheten och Karin Tilly, Länsstyrelsen, varit ansvariga för utvecklingsdagar gällande samtliga grupper av kvinnor, barn och män som är utsatta eller slår har haft 3 utbildningsdagar nu i november. Eva-Lena Odelling och Christina Persson höll i en dag där vi föreläste om barnperspektivet.
Hallstahammar	
Heby	
Kungsör	
Köping	---
Norberg	Kan tipsa om att ringa mansjour i Gävle.
Sala	
Skinnskatteberg	---
Skultuna	
Surahammar	Kunskaper om misshandlade invandrarkvinnor är en brist, kompetens saknas.
Västerås	Under 2002 har en förstudie gjorts av en eventuell etablering av ett <u>länskvinnocentrum</u> . Utredaren har intervjuat samtliga enheter som kommer i kontakt med kvinnor utsatta för våld.

6 Länsstyrelsens kommentarer

Köping och Skinnskattebergs kommuner har inte svarat på denna enkätundersökning. Det Länsstyrelsen kan konstatera är att dessa två kommuner, trots att de ej lämnat in svar till Länsstyrelsen, ingår i de lokala samverkansgrupperna och där har varit med och tagit fram ett gemensamt informationsmaterial och handlingsplaner. Länsstyrelsen kommer nedan att kommentera det som framkommit i enkätundersökningen. I dessa kommentarer ingår ej Köping och Skinnskattebergs kommuner.

Mål

Tre kommuner har inga utarbetade målsättningar för arbetet med kvinnor som utsatts för våld. I 3 kap 3 § SoL framgår att insatser inom socialtjänsten skall vara av god kvalitet och att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande skall utvecklas och säkras. År 2000 framtog en länsstrategi som för att bekämpa mäns våld mot kvinnor i Västmanlands län 2000 – 2002. I denna framgår ett av de övergripande målen för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är att samtliga berörda myndigheter har handlingsprogram inklusive konkreta mål.

Information

Tre kommuner har svarat att de inte tagit fram något informationsmaterial angående stöd till kvinnor som utsatts för våld. Heby kommun som tillhör den lokala samverkansgruppen Sala – Heby har uppgivit att de inte har något material. Av det material som Sala kommun skickat in framgår att informationsmaterialet gäller både Sala och Heby. I 3 kap 4 § SoL framgår att socialnämnden i den uppsökande verksamheten skall upplysa om socialtjänsten och erbjuda grupper och enskilda sin hjälp. Vidare skall nämnden när det är lämpligt samverka med andra samhällsorgan, organisationer och andra föreningar. För att sprida information om socialtjänstens verksamhet är det viktigt att den är lättillgänglig och har en utformning som är lätt att förstå.

Rutiner

Arboga kommun har uppgivit att de inte utarbetat några rutiner för handläggning när kvinnor utsatts för våld. De uppger som skäl att de haft en besvärlig personalsituation det senaste året vilket medfört att arbetet med våld mot kvinnor inte kunnat prioriterats i önskvärd omfattning. Rent allmänt anser Länsstyrelsen att det är viktigt att det finns rutiner för olika typer av handläggning. Rutinerna skall vara tillgängliga för alla medarbetare. Alla ska vara väl förtrodda med innehållet för att kunna arbeta utifrån dessa. Rutinerna bör överensstämma med de mål som är uppställda för verksamheten. En kontinuerlig uppföljning av rutiner bör finnas. Uppdaterade rutiner är också en god hjälp vid introduktion av ny personal.

Statistik

Sju kommuner har uppgett att de inte har någon statistik över hur många våldsutsatta kvinnor som var i kontakt med socialtjänsten under 2001. I 3 kap 3 § SoL framgår att kvaliteten i socialtjänstens verksamhet systematiskt och fortlöpande skall utvecklas och säkras. En del i de systematiska kvalitetsarbetet är att socialtjänsten har statistik över hur många våldsutsatta kvinnor som har kontakt med socialtjänsten. Har socialtjänsten denna statistik

kan de också planera sitt fortsatta arbete och ta fram konkreta mål som kan relateras till denna.

Fem kommuner uppger att antalet våldsutsatta kvinnor som vänder sig till socialtjänsten har varit oförändrat under föregående år och två kommuner uppger att antalet ökat under föregående år. Länsstyrelsen vet inte hur de sju kommunerna kommit fram till dessa slutsatser, då de har i frågan innan uppgivit att de inte har någon statistik över våldsutsatta kvinnor som varit i kontakt med socialtjänsten. I 3 kap 3 § SoL framgår att insatser inom socialtjänsten skall vara av god kvalitet. Vidare framgår att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande skall utvecklas och säkras. För att kunna genomföra ett målinriktat arbete för t ex målgruppen våldsutsatta kvinnor förutsätts att man till en början har bakgrundsfakta att utgå ifrån. Någon form av statistik behövs som beskriver problemets omfattning. För att kunna genomföra en uppföljning av det målinriktade arbetet är det viktigt att det finns en bakgrund i form av statistik att relatera till för att kunna bedöma om arbetet lett till förändringar.

Insatser

Länsstyrelsen kan konstatera att det finns en handlingsberedskap från socialtjänsten både vad gäller att ge akut skydd och stöd till kvinnor som utsätts för våld och vad gäller att erbjuda mer långsiktiga insatser efter det akuta skedet. Denna handlingsberedskap gäller även för att ge skydd och stöd till barn som drabbas av familjevåld. Män som använder våld mot kvinnor kan erbjudas visst stöd från socialtjänsten men det är ingen kommun som arbetar specifikt med männen.

Utbildning – kompetensutveckling

I tre kommuner uppger man att det inte finns tillräcklig kunskap inom socialtjänsten för att de ska kunna stödja utsatta kvinnor. Ett område där det är brist på kompetens är när det gäller misshandlade invandrarkvinnor. De flesta kommunerna ordnar utbildning i frågor som rör våld mot kvinnor. Utbildningarna ser olika ut och ges både inom socialtjänsten och till samverkande myndigheter. I 3 kap 3 § SoL framgår att för utförande av socialnämndens uppgifter skall det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Det är kommunen som ansvarar för att personalen får erforderlig utbildning så att arbetsuppgifterna kan utföras kompetent och rättsäkert.

Samverkan

Etablerad samverkan med andra myndigheter i arbetet med kvinnor som utsatts för våld finns i de flesta kommunerna. De myndigheter/organisationer som är vanligast är med i samverkan är primärvård, polis, kyrkan, ungdomsmottagning, kvinnojour och psykiatri. Det som man lyfter som bra i samverkan är bl a personkännedom, rutiner jobbats upp, ett lättillgängligt nätverk och skyndsam handläggning.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.